

Nr 11.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 april 1910 kl. 12 m.

*Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6
i anledning af inom Andra kammaren väckt motion
rörande alkoholmissbrukets motarbetande.*

Uti en inom Andra kammaren väckt motion, nr 205, har herr *Knut Kjellberg* hemställt om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan, »det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning rörande de lämpligaste medlen att motarbeta alkoholmissbruket i vårt land samt därvid särskildt låta utredningen omfatta *dels* totalförbudets innebörd och antagliga konsekvenser och *dels* innebörden och de antagliga konsekvenserna af redan framställda eller andra förslag till genomgripande reformering af bestämmelserna rörande alkoholhaltiga dryckers utskänkning och utminuteriug.»

I afseende på motiveringen till denna hemställan tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Öfver denna har Andra kammarens andra tillfälliga utskott afgifvit följande yttrande:

»Yrkandet i förevarande motion, hvilket öfverensstämmer med af Andra kammaren den 23 sistlidna februari fattade beslut så till vida, att det afser en utredning om totalförbud, skiljer sig åter från nämnda beslut däruti, att det på förhand fastslår, att *alla* förslag, syftande till genomgripande reformering af bestämmelserna om alkoholhaltiga dryckers utskänkning och utminuteriug, ovillkorligen skola indragas uti utredningen om totalförbud. Sistnämnda tillägg till kammarens redan fattade beslut synes emellertid utskottet icke

behöfligt eller ens tillrådligt. Ifrågavarande förslag torde låta indela sig i två grupper. Den ena gruppen utgöres af sådana förslag, hvilka, vare sig de äro tänkta såsom nödvändiga, successiva steg på vägen till ett blifvande totalförbud eller såsom palliativ, afsedda att i någon mån ersätta ett totalförbud, därest under utredningens fortgång de praktiska hindren för ett sådant skulle visa sig oöfverkomliga, i allt fall hvila på samma grund som krafvet på totalförbud. Hit höra utan tvifvel sådana frågor som de af motionären berörda: om reformer af bestämmelserna angående försäljning och utminuterung af alkoholhaltiga drycker, om särskilda kommunala organ för bekämpande af vissa sidor utaf alkoholens verkningar, om internering af kroniska alkoholister. Enahanda torde förhållandena böra anses vara med den såväl i motionen som i en af reservationerna till bevillningsutskottets utlåtande nr 4 omnämnda frågan om de ekonomiska intressena i rusdryckshandteringen; så ock med den i samma reservation framhållna frågan om nu gällande handelstraktaters ställning till ett import- och försäljningsförbud. Den andra gruppen åter omfattar förslag af väsentligen annan natur, och såsom exempel på dessa må särskildt nämnas frågan om s. k. *lokalt veto*. Mången, som alldeles icke önskar eller gillar ett totalförbud, finner det kanske fullkomligt i sin ordning, att kommunens myndiga medlemmar få genom personlig omröstning afgöra, huruvida försäljning af alkoholdrycker må försiggå i kommunen; mången åter, som bestämdt önskar totalförbud, finner kanske betänkligt att i en enstaka kommunal fråga göra omröstningen oberoende af förmögenhet. Denna fråga rör sig sålunda hufvudsakligen om den kommunala själfstyrelsen, och en utredning därom är så i grunden olikartad med en utredning om totalförbud, att det åtminstone icke kan finnas tillräckliga skäl att på förhand sammanslå dem båda.

Den rätta begränsningen för ifrågavarande utredning synes därför utskottet vara den, som gör sig själf i och med det att såsom utredningens uppgift bestämmes att undersöka frågan om totalförbudet. De partiella frågor, som under utredningens fortgång visa sig, på något af ofvan angifna sätt, omedelbart höra samman med frågan om totalförbud, falla naturligen under ifrågavarande utredning, utan att detta behöfver uttryckligen påpekas; de frågor åter, som icke stå i detta förhållande till frågan om totalförbud, men likväl af särskilda skäl befinnas böra indragas under utredningen om totalförbud, kunna utan svårighet af vederbörande föras dit.

Men däremot synes utskottet ingenting vunnet med att därutöfver på förhand förklara, att *alla* förslag, som syfta till reformering af bestämmelserna angående utskänkning och utminuterung af alkohol, ovillkorligen skola indragas under samma utredning.

Utskottet, som dels anser, att det för närvarande icke är lämpligt att förändra det af kammaren redan fattade beslut, såvida däri- genom utredningens föremål begränsats till njutningsmedel af viss alkoholprocent, dels anser själfklart, att utredningen bör på lik- artadt sätt omfatta tillverkning, försäljning och införsel af njut- ningsmedlen i fråga, får därför i anledning af herr Kjellbergs före- varande motion föreslå,

att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa, det Kungl. Maj:t ville låta utreda, under hvilka förhållanden rusdryckshandteringen i riket må kunna så regleras, att, efter lämplig öfvergångstid, all försälj- ning, tillverkning och införande i riket af vin, brännvin, sprit, likö- rer och därmed likställda varor samt öl och andra maldrycker med mera än tre procents alkoholhalt till annat än medicinskt, tekniskt och vetenskapligt ändamål må vara förbjudna, samt för Riks- dagen framlägga denna utredning jämte de förslag, densamma kan föranleda.»

Andra kammaren har godkänt utskottets hemställan, hvar- efter ärendet öfverlämnats till Första kammaren, som hänvisat detsamma till förberedande behandling af sitt första tillfälliga utskott.

Utskottet erinrar, att uti en inom Första kammaren vid detta års riksdag väckt motion, nr 43, i hvars syfte herrar K. von Geijer och Sam. Clason instämt, har herr Hildebrand, ehuru med olika motivering, väckt förslag om skrifvelse till Kungl. Maj:t af samma innehåll, som herr Knut Kjellberg i sin motion föreslagit, samt att, sedan detta utskott af anförda skäl hemställt om bifall till herr Hildebrands yrkande, Första kammaren godkänt sitt utskotts hem- ställan, endast med följande tillägg: »äfvensom för Riksdagen framlägga de förslag, till hvilka utredningen kan föranleda.»

Utskottet, som icke finner vare sig motiveringen till föreva- rande motion eller hvad i Andra kammarens utskotts yttrande anförts böra föranleda ändring uti det af Första kammaren på samma yrkande som i nämnda motion redan fattade beslut, hemställer,

*Utskottets
yttrande.*

4 *Första Kammarens Tillfälliga Utskotts (Nr 1) Utåtande Nr 11.*

att Första kammaren icke måtte biträda hvad
Andra kammaren i ärendet beslutit.

Stockholm den 15 april 1910.

På utskottets vägnar:

G. LAGERBJELKE.
